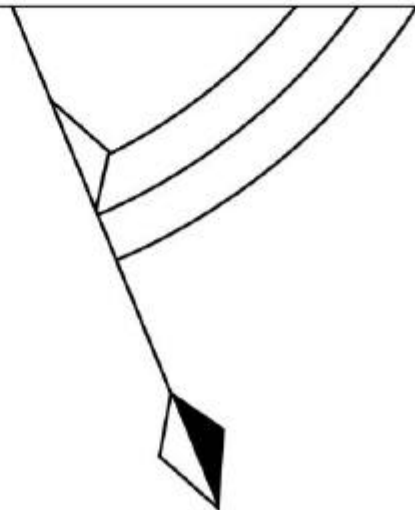

Kring van Zeeuwse gemeentesecretarissen in de Veiligheidsregio

Nadere uitwerking rollen en taken
Met daarin verwerkt:

- Besluitvorming Kring d.d. 8 februari 2006
- Vastgesteld in de Kring d.d. 12 april 2006
- Besproken en vastgesteld in Veiligheidscollege d.d. 26 april 2006

Bestuur & Management Consultants
april 2006
mevrouw drs. C.M. van der Lijcke

INHOUD

INLEIDING	3
HOOFDSTUK 1 STAND VAN ZAKEN	4
1.1 Omgeving Kring	4
1.2 Overlegvormen	5
1.3 Partijen	6
HOOFDSTUK 2 HUIDIGE SITUATIE OVERLEG KRING	8
HOOFDSTUK 3 VOORSTEL VOOR 2006	9
HOOFDSTUK 4 VOORSTEL INVULLING KRING NA SEPTEMBER 2006	10
4.1 De coördinerend gemeentesecretaris – koude fase	10
4.2 Coördinerend gemeentesecretaris - warme fase	15
4.3 Kring als coördinatie, informatie en afstemmingorgaan	17
HOOFDSTUK 5 PLAN VAN AANPAK VISIEDOCUMENT	19
HOOFDSTUK 6 BESLISSINGEN	21

Inleiding

Vanuit de Kring van Zeeuwse gemeentesecretarissen, verder te noemen de Kring, is het verzoek gedaan om met een voorstel te komen op welke wijze de Kring als coördinatie informatie- en afstemmingorgaan op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing kan fungeren.

De Kring is een overlegvorm die geen formele status kent. In het verleden is ervoor gekozen om de Kring een bijeenkomst te laten zijn van gemeentesecretarissen waar collegiale uitwisseling van zaken plaatsvindt. In 2003 is door de Kring een gemeentesecretaris vanuit haar midden aangewezen om als coördinerend gemeentesecretaris te fungeren in de ontwikkeling van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Na een evaluatie is de conclusie getrokken dat, met de huidige ontwikkelingen met betrekking tot de Veiligheidsregio, het qua tijdsverdeling lastig is om de rol van coördinerend gemeentesecretaris te vervullen naast de reguliere functie van gemeentesecretaris. Om in Zeeland de oranje kolom toch een 'sterke' basis te geven is ervoor gekozen om in projectvorm voor de duur van één jaar een Zeeuwse gemeentesecretaris 'vrij' te maken om het project te trekken en er inhoudelijke invulling aan te geven.

Een van de onderdelen van de opdracht is het maken van een voorstel op welke wijze de Kring als coördinatie informatie- en afstemmingorgaan kan fungeren op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Uitgangspunt is een praktisch uitvoerbaar voorstel dat aansluit bij de behoeften van de gemeentesecretarissen en bij bestaande overlegstructuren¹.

Het voorstel is als volgt opgezet:

- Stand van zaken.
- Huidige situatie overleg Kring.
- Voorstel 2006.
- Voorstel invulling na september 2006.
- Plan van aanpak.
- Beslissingen.

¹ Uitwerking opdracht 'Coördinator Veiligheid gemeenten Zeeland'

Hoofdstuk 1

Stand van zaken

Op dit moment is de Kring een overleg dat zich kenmerkt door collegiale uitwisseling. Er is op geen enkele wijze sprake van een besluitvormingsorgaan. Dit heeft als voordeel dat het een overleg is waar ‘vrij en open’ door iedereen gesproken kan worden. Het nadeel kan zijn dat vrijblijvendheid de boventoon gaat voeren. De kracht zou erin kunnen liggen dat er gekozen wordt voor het beste alternatief zonder dat er sprake is van een overeenkomst. Dit dient wel gedragen te worden door de Kring. Medio 2005 is door de Kring besloten om voor het reguliere overleg, één uur ‘tijd vrij’ te maken om te praten over onderwerpen met betrekking tot rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit in het kader van het project ‘Coördinator veiligheid gemeenten Zeeland’. Door de Kring dient nog besloten te worden of dit de vorm voor de toekomst is. Deze keuze vormt een onderdeel van het project. In dit document wordt een voorstel gedaan op welke wijze invulling gegeven kan worden aan het coördinerend secretarisschap en welke rol de Kring daarbij heeft. Over de Kringbijeenkomsten in het algemeen wordt in dit stuk geen uitspraken gedaan.

1.1 Omgeving Kring

De omgeving van de Kring, met betrekking tot rampenbestrijding en crisisbeheersing, is divers en diffuus. Het overleg heeft geen formele status en daardoor is het niet verankerd in enig structuur. Om toch zicht te krijgen in het speelveld is het belangrijk om te beseffen welke partijen een rol spelen en welke overlegvormen van belang zijn. Zonder uitputtend te zijn worden de belangrijkste overleggen en partijen genoemd.

De Kring heeft te maken met de volgende overlegvormen:

- Veiligheidsbestuur² (formeel verankerd in gemeenschappelijke regeling³).
- Veiligheidsdirectie (formeel verankerd in gemeenschappelijke regeling).
- ZAOV-overleg (geen formele status).

De Kring heeft onder andere te maken met de volgende partijen:

- Ministerie van Binnenlandse Zaken en koninkrijkrelaties.
- Provincie Zeeland.
- Dertien Gemeenten binnen Zeeland.
- Twee waterschappen.
- Rijkswaterstaat.

² Tot vaststellen gemeenschappelijke regeling is de benaming Veiligheidscollege. Voor de leesbaarheid van het stuk wordt al uitgegaan van de nieuwe benaming: Veiligheidsbestuur.

³ Concept gemeenschappelijke regeling, versie 3.0.

1.2 Overlegvormen

Veiligheidsbestuur

Het Veiligheidsbestuur is het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio. Dit bestuur heeft als doel om de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing en het instellen en instandhouden van een gemeenschappelijke meldkamer voor politie en brandweer en ambulancezorg, te behartigen.

Om het bovenstaande te realiseren zijn er taken en bevoegdheden benoemd.⁴

Deze taken en specifieke bevoegdheden betreffen:

- Het bewerkstelligen, voorbereiden en (doen) uitvoeren van een doelmatige en gecoördineerde hulpverlening bij brand, ongevallen, rampen en crises en samenwerking daartoe van betrokken besturen en organisaties zoals beleidsmatig vastgelegd in een multidisciplinair beleidsplan rampen- en crisisbeheersing.
- Het uitvoeren van de taken welke bij of krachtens wetgeving aan de regionale brandweer zijn opgedragen.
- Het uitvoeren van de taken welke bij of krachtens wetgeving zijn opgedragen aan de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen.
- Het beheer van de Gezamenlijke Meldcentrale Zeeland.
- Het toetsen en adviseren van het gemeentelijk pro-actie en preventiebeleid ten behoeve van het (regionale) rampen- en crisisbeheersingbeleid.
- Het coördineren van de voorbereiding van de gemeentelijke processen op het gebied van de rampen- en de crisisbeheersing.
- Het toezien op de kwaliteit van de basisbrandweezorg en de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing binnen de regio.
- Het uitvoeren van overige taken die bij of krachtens de wet aan het openbaar lichaam worden opgedragen.
- Het uitvoeren van de taken die bij of krachtens dienstverleningsovereenkomst door een gemeente aan het openbaar lichaam worden opgedragen.

Gezien het doel, taken en bevoegdheden kan de conclusie getrokken worden dat het Veiligheidsbestuur een belangrijke rol heeft op de bepaling van de bedrijfsvoering binnen gemeenten. De gemeenten gaan mede bepalend zijn voor een kwalitatief goede uitvoering van taken en bevoegdheden. Hierdoor hebben gemeente-secretarissen, gewild of ongewild, een belangrijke rol in het proces van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veiligheidsdirectie

In de gemeenschappelijke regeling wordt de Veiligheidsdirectie belast met het voorbereiden van de besluitvorming van de mono- respectievelijk multidisciplinaire aspecten met betrekking tot rampenbestrijding en crisisbeheersing en na besluitvorming dragen zij zorg voor de uitvoering in de eigen kolom⁵.

⁴ Concept gemeenschappelijke regeling Zeeuwse Veiligheidsregio versie 3.0.

⁵ Concept gemeenschappelijke regeling versie 3.0, artikel 31, lid 5.

Gezien het feit dat de ‘oranje’ kolom een vast lid in de Veiligheidsdirectie wordt, is dit overleg van cruciaal belang voor de Kring. De Kring is namelijk het enige moment dat alle dertien ‘directeuren’ van gemeenten bij elkaar zitten. Via de directie kan invloed worden uitgeoefend op de voorbereiding van besluitvorming! De vraag is: hoe en op welke wijze? Wil de Kring hier een rol in vervullen? Zie hiervoor voorstel invulling na september 2006 en plan van aanpak visiedocument.

ZAOV-overleg

Binnen de grenzen van de provincie Zeeland hebben de dertien gemeenten een overleg op het terrein van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit overleg wordt aangeduid met ZAOV-overleg (Zeeuwse Ambtenaren Openbare Veiligheid). De betekenis van dit overleg mag niet onderschat worden. Hier worden zaken voorbereid en afgestemd tussen de dertien gemeenten. Iedere gemeente blijft op zich autonoom in haar besluitvorming, maar in dit overleg vindt de nodige afstemming plaats en dit kan van invloed zijn op de besluitvorming in het Veiligheidsbestuur/ Veiligheidsdirectie. Het ZAOV-overleg heeft in een document vastgelegd waar zij voor staat en wat de inhoud van het overleg is⁶. Dit document is besproken en akkoord bevonden in de Kring.

1.3 Partijen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De vorming van de Veiligheidsregio wordt sterk aangestuurd vanuit Den Haag. Het ministerie heeft een duidelijk invloed op de indeling en vorming van de regio's. Iedere regio krijgt kans om een eigen ‘kleur’ te geven aan de invulling, maar bij het uitblijven hiervan, wordt er van ‘bovenaf’ duidelijk gestuurd.

De richting en belangrijkste beslissingen zijn verwoord in de volgende documenten:

- Kabinetsstandpunt Veiligheidsregio's.
- Beleidsplan crisisbeheersing.
- Brief Minister BZK d.d. 27 april 2005, ‘Regionaal veiligheidsbestuur’.
- Brief Minister BZK d.d. 21 november 2005, ‘Basisniveaus Veiligheidsregio's’.
- Brief Minister VWS d.d. 8 december 2005, ‘Meldkamer ambulancezorg GHOR’.

Provincie Zeeland

De provincie is voor gemeenten een belangrijke partij in de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zij heeft wettelijk gezien een toetsende rol, maar heeft ook aangegeven in de voorbereiding een speler van formaat te willen zijn. Vanuit de win-win-gedachte is deze ontwikkeling aan te moedigen. Om de positie en rol te bepalen zal er een gesprek plaatsgevonden met de provinciesecretaris. Dit zal worden verwerkt in een apart notitie.

⁶ ZAOV-overleg nader beschouwd, uitgangspunten en afspraken Zeeuwse ambtenaren openbare veiligheid.

Dertien gemeenten binnen Zeeland

De Kring bestaat uit dertien gemeenten en daardoor uit dertien gemeentesecretarissen. Uniek dat dertien gemeenten in overleg zijn over één thema (Veiligheid), maar aan de andere kant betekent het (mogelijk) ook dertien visies en/of meningen. Gezien het feit dat gemeenten autonoom blijven in hun besluitvorming kan het voorkomen dat er (in extreem geval) sprake is van 13 verschillende uitkomsten.

Waterschappen

In de provincie Zeeland zijn er twee Waterschappen, Zeeuws-Vlaanderen en de Zeeuwse Eilanden. Deze overheidsinstanties vervullen een belangrijke rol bij bepaalde vormen van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De Waterschappen zijn al vertegenwoordigd in het Veiligheidsbestuur. Een volgende stap kan zijn om het ook ambtelijk te verankeren. Om dit te bepalen hebben er gesprekken met de secretarissen van de Waterschappen plaatsgevonden en wordt in een aparte notitie voor de Kring verwerkt.

Rijkswaterstaat

In het waterrijke Zeeland speelt Rijkswaterstaat een belangrijke rol. Bij meerdere ramptypen is deze overheidsinstantie een belangrijke partner voor de gemeenten. Afstemming vooraf en samenwerking ten tijde van een ramp zijn van cruciaal belang. Rijkswaterstaat is op dit moment agendalid van het Veiligheidsbestuur. Of gestructureerd ambtelijk overleg noodzakelijk is, is nog niet uitgesproken.

Hoofdstuk 2

Huidige situatie overleg Kring

Gezien de ontwikkelingen op het gebied van Veiligheid en de rol van de gemeenten hierin wordt het steeds belangrijker dat de gemeenten hun krachten bundelen om tot goede resultaten te komen. Gemeentesecretarissen spelen hierbij een cruciale rol. Zij zijn ‘de directeur’ van de gemeente en daardoor direct verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering binnen de organisatie. Daarnaast heeft de gemeentesecretaris bij een ramp of groot incident een belangrijke rol in de bestrijding of beheersing van de ramp of het incident.

De Kring van Zeeuwse gemeentesecretarissen heeft besloten om hun krachten te bundelen en één uur voor de reguliere Kring te praten over het thema Veiligheid (met name gericht op rampenbestrijding en crisisbeheersing en de vorming van de Veiligheidsregio). Bij dit overleg zijn alleen de dertien gemeentesecretarissen vertegenwoordigd en niet de secretarissen van de provincie en waterschappen.

De bijeenkomsten van de Kring vinden een week voor het overleg van het Veiligheidsbestuur plaats. Voor het reguliere overleg van de Kring wordt er vooraf één uur gesproken over Veiligheid. Tijdens dit overleg worden onderwerpen besproken die te maken hebben met veiligheid en in het bijzonder de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De insteek is om tijdens dit overleg met name de ‘koude’ processen aan bod te laten komen.

De Kring heeft tevens besloten om in 2006 nogmaals een themadag te houden m.b.t. de rol van de gemeentesecretaris ten tijde van een ramp of zwaar ongeval. Tijdens deze dag zal met name de aandacht gericht zijn op de zogenaamde ‘warme’ fase.

Voor het slagen van het project is het van cruciaal belang dat de noodzaak van het ‘Veiligheidsoverleg’ wordt gezien. Zonder committent op dit vlak wordt het moeilijk om goede resultaten neer te zetten.

Hoofdstuk 3

Voorstel voor 2006

Gezien het project 'Coördinator Veiligheid gemeenten Zeeland' is het voorstel om de bijeenkomsten van de Kring voor 2006 te laten plaatsvinden zoals afgesproken (zie beschrijving bij paragraaf 'Huidige situatie overleg Kring'). Tijdens deze bijeenkomsten zal er met name gesproken worden over de 'koude' fase van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Voor 2006 betekent dit nog drie bijeenkomsten met in ieder geval de volgende thema's:

8 februari 2006:

- Bespreken document.
- Ontwikkeling Veiligheidsdirectie en Veiligheidsbureau (informatief).

12 april 2006:

- Vaststellen document 'Kring van Zeeuwse gemeentesecretarissen in de Veiligheidsregio'.
- Brainstorm over visiedocument 'De oranje kolom in de Veiligheidsregio'.
- Voorstel projecten die in aanmerking komen voor subsidie BZK.

7 juni 2006:

- Vaststellen plan van aanpak naar aanleiding van 'De oranje kolom in de Veiligheidsregio'.
- Discussie over overdracht van werkzaamheden aan de leden van de Kring.

Naast deze bijeenkomsten heeft er een training voor gemeentesecretarissen plaatsgevonden. Tijdens deze dag is met name aan de 'warme' kant van de crisisbeheersing en rampenbestrijding aandacht geschonken. De volgende onderdelen zijn tijdens de themadag aan bod gekomen:

- De gemeentesecretaris als crisismanager: Hierbij is met name aandacht geschonken aan de menselijke kant. Hoe zeker ben je in je rol als er zich een crisis of groot ongeval voordoet? Welke competenties zijn nodig om deze rol goed te kunnen vervullen? Zijn deze te leren?
Dit onderdeel is mede verzorgd door M. Dekkers (BMC).
- De organisatiestructuur onder rampomstandigheden. De plaats, positie en rol van de gemeentesecretaris, ambtenaar OOV, MT-leden en overige gemeentelijke functionarissen. Hoe is dit geregeld? Is de gemeentesecretaris de 'directeur van dienst'? Hoe gaat we met opschaling om? De rol van de gemeenten in het COPI, ROT en RBT?
Dit onderdeel is mede verzorgd door F. Captijn (directeur Veiligheidsregio).

Hoofdstuk 4

Voorstel invulling Kring na september 2006

Vooruitlopend op de ontwikkeling die gaan plaatsvinden met betrekking tot 'de oranje kolom' in de Veiligheidsregio is door de Kring de wens uitgesproken om vooraf (en gedeeltelijk samenlopend) aan dit proces aan te geven hoe de Kring na afloop van het project 'Coördinator Veiligheid gemeenten Zeeland' verder wil gaan.

De basis voor deze besluitvorming is gelegd in het document 'De coördinerend gemeentesecretaris' en bestuurlijk vastgesteld in de vergadering van het Veiligheidscollege d.d. 21 april 2005.

Door het Veiligheidscollege is besloten om te komen tot:

- Een gelijkwaardige positie van de oranje kolom aan die van de kolommen rood, wit en blauw.
- De gemeentegemeentesecretaris als regisseur van de gemeentelijke rampenbestrijding en crisisbeheersing.
- Samenwerking tussen gemeenten en gemeentegemeentesecretarissen zodat sprake is van een gecoördineerde en eenduidige gemeentelijke bijdrage aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Zeeland.
- Samenwerking met de provincie als gelijkwaardige partner in de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Door het vaststellen van de bovenstaande uitgangspunten is bestuurlijk en ambtelijk vastgelegd dat er een vorm van 'coördinerend gemeentesecretaris' ook na 1 september 2006 dient te blijven bestaan. De vraag is: Welke vorm wordt gekozen en op welke wijze past deze in de huidige structuur en verdere vormgeving van de Veiligheidsregio. Voor definitieve vaststelling zullen de ontwikkeling rondom de opzet/ opbouw van de Veiligheidsregio afgewacht moeten worden. Dit staat niet in de weg om de opzet en uitgangspunten vast te stellen. Bij het opstellen van dit stuk wordt er vanuit gegaan dat de gemeenschappelijke regeling is vastgesteld.

Bij het opstellen van dit stuk wordt gesproken over een coördinerend gemeentesecretaris en niet over een coördinator veiligheid gemeenten omdat uitgegaan wordt van een gemeentegemeentesecretaris uit de Kring en de andere benaming bedoeld is voor de duur van het project.

Het voorstel bevat zowel de invulling van de coördinerend gemeentesecretaris in de koude fase als in de warme fase. Tevens zal de rol van de Kring en de taakverdeling aangegeven worden.

4.1 De coördinerend gemeentesecretaris - koude fase

Rol

De rol van de coördinerend gemeentesecretaris is, zoals het woord zegt, een coördinerende. Dit houdt in dat hij/zij zorgt voor onderlinge afstemming van zaken tussen gemeenten die rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio aangaan.

Daarnaast vervult de coördinerend gemeentesecretaris de rol van aanspreekpunt voor derden als het om gemeenteeverschrijdende aangelegenheden gaat het op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De rol van de coördinerend gemeentesecretaris kenmerkt zich met name als procesmanager. Inhoudelijke kennis is nodig op het niveau zoals dat van elke gemeentesecretaris verwacht mag worden.

Voorstel:

- Vaststellen rol coördinerend gemeentesecretaris.

Besluit Kring d.d. 8 februari 2006:

- Rol vastgesteld.

Positie

De positie van coördinerend gemeentesecretaris blijft, door de autonomie van de gemeenten een bijzondere. Op geen enkele wijze is er sprake van hiërarchie. Om de positie toch enigszins te verankeren is het aan te bevelen om met een omschrijving van taken (functieomschrijving) te komen die door de Kring en het Veiligheidsbestuur wordt bekrachtigd.

De coördinerend gemeentesecretaris zit bij het Veiligheidsbestuur, in de Veiligheidsdirectie, in de Kring en in het ZAOV-overleg. In elk overleg is er sprake van een andere positie.

Veiligheidsbestuur

De directeur van de Veiligheidsregio is de functionaris in het Veiligheidsbestuur die de Veiligheidsdirectie vertegenwoordigt. De coördinerend gemeentesecretaris heeft (aanvullend) een adviserende rol als het gaat om specifiek gemeentelijke aangelegenheden.

Op dit moment is de voorzitter van het Veiligheidsbestuur het aanspreekpunt voor de coördinator veiligheid gemeenten Zeeland. Na het instellen van een dagelijks bestuur zal er sprake zijn van portefeuillevdeling. Het verdient aanbeveling dat er binnen het DB een portefeuillehouder ‘Oranje’ wordt aangewezen die het bestuurlijk aanspreekpunt wordt van de coördinerend gemeentesecretaris.

Veiligheidsdirectie

De coördinerend gemeentesecretaris zit in de Veiligheidsdirectie als vertegenwoordiger van de gemeenten. Hij/zij heeft hier een gelijkwaardige positie als de Regionaal Geneeskundig Functionaris (RGF), de Korpschef en de Regionaal Brandweercommandant. Het verschil met de RGF en de Regionaal Brandweercommandant is wel dat er tussen de voorzitter van de Veiligheidsdirectie (directeur Veiligheidsregio) en de coördinerend gemeentesecretaris geen sprake is van een hiërarchische verhouding. De directeur gaat in formele zin namelijk niet over het functioneren van de coördinerend gemeentesecretaris.

Kring

De coördinerend gemeentesecretaris is lid van de Kring. Door het bekrachtigen van de taken wordt de positie van de coördinerend gemeentesecretaris in de Kring verankerd. De Kring accepteert hiermee dat de coördinerend gemeentesecretaris namens hen taken uitvoert en laat uitvoeren. De coördinerend gemeentesecretaris legt verantwoording af aan de Kring.

ZAOV-overleg

De coördinerend gemeentesecretaris is de voorzitter van de het ZAOV-overleg. Hij/zij is 'het gezicht' namens de gemeentegemeentesecretarissen en kan namens hen taken uitzetten binnen het ZAOV-overleg.

Voorstel:

- Opdracht verlenen voor definitieve functieomschrijving.
- Vaststellen posities van coördinerend gemeentesecretaris.

Besluit Kring 8 februari 2006:

- Definitieve functieomschrijving maken.
- Posities van coördinerend secretaris vastgesteld.

Taken

De taken van de coördinerend gemeentesecretaris zijn onder te verdelen in de volgende onderdelen. De beschreven taken zijn gelieerd aan de besluitvorming van het Veiligheidscollege 21 april 2005.

Een gelijkwaardige positie van de oranje kolom aan die van de kolommen rood, wit en blauw:

- In bestuur adviseur vanuit Veiligheidsdirectie voor gemeentelijke processen.
- Communicatie/terugkoppeling met DB-lid gemeentelijke processen.
- Deelnemen en bijdrage leveren aan Veiligheidsdirectie.
- Contact onderhouden met partners.
- Deelnemen of laten deelnemen aan het Multidisciplinair Overleg (MDO).

De gemeentegemeentesecretaris als regisseur van de gemeentelijke rampenbestrijding en crisisbeheersing:

- Zorgdragen voor de totstandkoming en bijstelling multidisciplinair beleidsplan rampen- en crisisbeheersing.
- Voorzitter ZAOV-overleg.
- Coördineert/geeft leiding aan het gemeentelijke deel binnen het Veiligheidsbureau.
- Zorgdragen voor kwaliteitsverbetering van rampenplannen.
- Zorgdragen voor uitvoering/coördinatie van beslissingen genomen in het Veiligheidsbestuur.
- Zorgdragen voor uitvoering van de doelstellingen genoemd in het visiedocument 'Oranje kolom in de Veiligheidsregio'.

Samenwerking tussen gemeenten en gemeentegemeentesecretarissen zodat sprake is van een gecoördineerde en eenduidige gemeentelijke bijdrage aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Zeeland:

- Via Kring taken uitzetten.
- Coördinerend aanspreekpunt richting twaalf gemeentesecretarissen.
- Evalueren (of laten evalueren) of samenwerking tot de gewenste resultaten leidt.
- Leerervaringen uit operationele evaluaties uitzetten en zorgdragen dat deze zich verankeren.

Samenwerking met de provincie als partner in de rampenbestrijding en crisisbeheersing⁷

- Contact onderhouden met provincie.
- Zorgdragen voor afstemming ambtelijk tussen gemeenten en provincie.

Aanvullend

- Coördinerend aanspreekpunt interne en externe vormgeving van de gemeentelijke kolom.

Voorstel:

- Akkoord gaan met taakomschrijving.

Besluit Kring d.d 8 februari 2006:

- Taakomschrijving akkoord, verwerken in functieomschrijving.

Tijdsbesteding

Aanwezigheid van de coördinerend gemeentesecretaris wordt in ieder geval verwacht bij het Veiligheidsbestuur, de Veiligheidsdirectie en het ZAOV-overleg. Het Veiligheidsbestuur en het ZAOV-overleg komt eenmaal in de twee maanden bij elkaar. De Veiligheidsdirectie komt eenmaal in de drie weken bij elkaar. In totaal vraagt dit (inclusief voorbereiding) twaalf uur per maand. Naast deze structurele vergaderingen zijn er meerdere bijeenkomsten waar aanwezigheid wordt verwacht. In totaal zal dit ongeveer acht uur per maand zijn.

Naast fysieke aanwezigheid vraagt het coördinerend gemeentesecretarisschap uitvoering aan de beschreven taken. Een voorzichtige schatting, mits er sprake is van ondersteuning (zie hieronder), zal het hier gaan om vier uur per week (= zestien uur per maand). In totaal gaat het dus om minimaal **36 uur**.

⁷ Gelijkwaardig is in vergelijk met document 'de coördinerend secretaris' weggelaten omdat de discussie over de rol en de taak van de Provincie nog loopt.

Voorstel:

- Vaststellen dat 36 uur per maand nodig is voor de functie van coördinerend gemeentesecretaris.
- 36 uur per maand beschikbaar stellen.

Besluit Kring d.d 8 februari 2006:

- Minimale tijdsbesteding wordt onderschreven.
- Nadere uitwerking (financieel) wordt uitgewerkt.

Invulling

In een eerder stadium is het besluit genomen dat de coördinerend gemeentesecretaris vanuit de eigen Kring komt. De variant 'directiesecretaris' of 'coördinator veiligheid gemeenten (procesmanager)' worden dus buiten beschouwing gelaten.

Mogelijke varianten om te komen tot een coördinerend gemeentesecretaris:

1. Iemand vanuit de Kring stelt zich vrijwillig beschikbaar en verricht de werkzaamheden totdat hij/zij aangeeft dat hij/zij ermee wil stoppen.
2. Er wordt een roulatiesysteem gemaakt waarbij elke gemeentesecretaris deze werkzaamheden voor een bepaalde periode (bijvoorbeeld een jaar) op zich neemt.

Voorstel:

- Kiezen uit varianten en deze vervolgens vaststellen.
- Voor 1 mei 2006 bepalen wie dit wordt.

Besluit Kring 8 februari 2006:

- Door coördinator Veiligheid gemeenten Zeeland zal een belangstellingsregistratie gehouden worden en gesprekken worden gevoerd.
- Besloten wordt dat voor de eerste periode er sprake dient te zijn van twee jaar.
- Kosten worden door de dertien gemeenten gezamenlijk gedragen.

Ondersteuning

In Zeeland is gekozen voor een coördinerend gemeentesecretaris uit de Kring die tevens zijn werkzaamheden als gemeentesecretaris blijft vervullen. Ondersteuning van deze gemeentesecretaris is noodzakelijk. Het Veiligheidsbureau moet in de toekomst in deze ondersteuning voorzien, maar in eerste instantie is het noodzakelijk dat de coördinerend gemeentesecretaris iemand heeft die voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden kan verrichten. Gezien de zwaarte van de voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden dient er ingestoken te worden op een 'zwaardere' beleidsmedewerker. Naast inhoudelijke ondersteuning dient er ook procesondersteuning plaats te vinden.

De taken die door deze medewerker uitgevoerd moeten worden zijn:

- Beleidsmatige en uitvoerende ondersteuning van de taken van coördinerend gemeentesecretaris.
- Optreden als procesbegeleider.
- De coördinerend gemeentesecretaris bij bijeenkomsten kunnen vervangen (zie hiervoor de taakomschrijving van de coördinerend gemeentesecretaris) waarbij de eindverantwoordelijkheid bij de coördinerend gemeentesecretaris blijft liggen.

Gezien de taken is het aan te bevelen om voor deze ondersteuning een aparte functieomschrijving te maken. Daarnaast is het aan te bevelen om de functie in eerste instantie voor twee jaar in te vullen om daarna definitief vast te stellen of deze functie noodzakelijk blijft en op welke wijze deze dan ingevuld gaat worden.

Voorstel:

- Onderschrijven dat ondersteuning van coördinerend gemeentesecretaris noodzakelijk is.

Besluit Kring d.d. 8 februari 2006:

- Ondersteuning dient een aparte functieomschrijving te krijgen.
- Ingezet wordt op een 'zwaardere' beleidsmedewerker.
- Het dient een functie te worden waar op gesolliciteerd kan worden.
- Kosten dienen door de dertien gemeente gezamenlijk gedragen te worden.

4.2 Coördinerend gemeentesecretaris - warme fase

In de vergadering van het Veiligheidscollege van september 2005 is de overeenkomst voor de voorbereiding, het beheer en de uitvoering van gemeentelijke rampbestrijdingsprocessen in Zeeland, getekend. Via deze overeenkomst is geregeld dat voor de voorbereiding en het beheer van gemeentelijke rampbestrijdingsprocessen deskundigenpools worden ingesteld en dat er medewerkers in een gemeente worden aangewezen om bij een (dreigende) ramp of zwaar ongeval direct bijstand te kunnen verlenen. In de overeenkomst wordt uitgegaan van de deelprocessen zoals die in de gemeentelijke rampenplannen worden uitgewerkt. De Kring is de deskundigenpool voor gemeentesecretarissen. Ook voor deze groep is het van belang dat er een bijstandsregeling komt. Bij een ramp of crisis van enige omvang is het noodzakelijk dat een gemeentesecretaris ook vervangen kan worden. Het is uiteraard aan de gemeente waar de ramp of ongeval zich voordoet om wel of geen beroep te doen op bijstand. De varianten die beschreven worden zijn opties waar een getroffen gemeente een beroep op kan doen.

Varianten

Ramp of crisis binnen de gemeentegrenzen en duurt langer dan 24 uur

In dit geval dient alleen de gemeentesecretaris als lid van het Gemeentelijke Beleidsstema (GBT) vervangen te worden. Zijn of haar taak is dus gelijk aan de taak van iedere gemeentesecretaris ten tijde van een ramp of crisis.

Vervanging vindt plaats via de lijst van gemeentesecretarissen (lijst A). Op deze lijst staan alle gemeentesecretarissen van Zeeland. Voor vervanging zijn meerdere varianten mogelijk:

- Iedere gemeente zorgt zelf voor ondersteuning
 - Voordeel:
 - Gemeente kan zelf kiezen wie zij benadert
 - Nadeel:
 - Tijdsintensief
 - Dient steeds herhaald te worden
- Via buddieschap
 - Aangrenzend
 - Verder weg
 - Voordeel:
 - Gemeente kan vooraf bepalen wie buddy is
 - Samen oefenen
 - Nadeel:
 - Als ramp langer duurt te weinig capaciteit
 - Bereikbaarheid/ beschikbaarheid onzeker
- Door middel van piketregeling
 - Voordeel:
 - Altijd bereikbaarheid en beschikbaarheid
 - Nadeel:
 - Gemeente kan niet zelf kiezen wie er vervangt

Voorstel:

- Akkoord gaan met lijst A van gemeentesecretarissen.
- Keuze maken op welke wijze bijstand wordt geregeld.
- Keuze nader uitwerken.

Besluit Kring d.d. 8 februari 2006:

- Akkoord met opmaken lijst A.
- Iedere gemeente is vrij om zelf te bepalen wie hij/zij benadert.

Ramp of crisis gemeentegrensoverschrijdend en duurt langer dan 24 uur

In dit geval is er sprake van een GRIP 2 situatie of hoger. In eerste instantie is de gemeentesecretaris van de gemeente waar ook de coördinerend burgemeester vandaan komt, de coördinerend gemeentesecretaris. Bij vervanging kan beroep gedaan worden op de lijst van gemeentesecretarissen van lijst B. Deze gemeentesecretaris heeft zitting in het Regionaal Beleidsteam (RBT).

Lijst B houdt in:

- Gemeentesecretaris met extra opleiding en competenties om in crisissituaties te kunnen optreden in heel Zeeland.
- Piketregeling voor heel Zeeland.

Voorstel:

- Akkoord gaan met lijst B.
- Invulling geven aan lijst B.
- Piketregeling maken.
- Opdracht verlenen voor uitwerking competentieprofiel (via subsidie BZK).

Besluit Kring d.d. 8 februari 2006:

- Akkoord met lijst B.
- Nadere uitwerking van lijst B nogmaals aan Kring voorleggen.
- Financiële consequenties van piket inzichtelijk maken.
- Subsidievoorstel voorbereiden.

- 4.3 Kring als coördinatie, informatie en afstemmingorgaan
De coördinerend gemeentesecretaris komt vanuit de Kring. Hiermee wordt de rol van de Kring direct bepaald. De Kring is het ambtelijk afstemmings- informatie- en coördinatieorgaan binnen Zeeland als het gaat om rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zie hiervoor de taken van de coördinerend gemeentesecretaris. Voorgesteld wordt om na 2006 ook Veiligheid een vaste plaats op de agenda van de Kring te laten innemen.

Taakverdeling binnen de Kring

In de Kring bestaat er een taakverdeling naar deelprocessen. Iedere gemeentegemeentesecretaris heeft de verantwoordelijkheid voor een proces en draagt zorg voor een kwaliteitsverbetering binnen dit proces dat voor de hele regio geldt. Deze kwaliteitsverbetering verloopt via deskundigenpools. Daarnaast dient deze pool tevens inzetbaar te zijn voor bijstand in andere gemeenten.

De verdeling van deelprocessen ziet er als volgt uit:

Nummer	Rampbestrijdingsproces	Gemeente
1a/b	Alarmering (intern/extern)	Borsele
3	Voorlichting	Goes
11	Inzameling besmette waren	Middelburg
14	Opvang en verzorging	Sluis
15	Registratie en informatie slachtoffers	Vlissingen
17	Uitvaartverzorging	Schouwen-Duiveland
22	Voorzien in primaire levensbehoeften	Borsele
25	Schaderegistratie en –afhandeling	Kapelle
29	Milieu	Noord-Beveland
30	Nazorg	Tholen
31	Verslaglegging	Vlissingen
32	Juridische ondersteuning	Reimerswaal
--	Interne ondersteuning	Veere

Het rampenplan van gemeenten is een, maar daarnaast dient er ook uitvoering gegeven te worden aan het regionaal beheersplan rampenbestrijding. De Veiligheidsdirectie zal vorm moeten geven aan de uitvoering van het regionaal beheersplan rampenbestrijding. Als werkwijze is gekozen om bij de verdeling van verantwoordelijkheden aansluiten gezocht wordt bij de poolverdeling. Bijvoorbeeld het onderdeel Communicatie zal onder uitvoerende verantwoordelijkheid komen van Goes.

Hoofdstuk 5

Plan van aanpak visiedocument

Voor het verankeren van de 'Oranje kolom' in de Veiligheidsregio is het van belang dat er door de Kring bepaald wordt hoe zij zich wil positioneren in het geheel. Er blijken nu verschillende ideeën te bestaan over de verankering en over de wijze van invullen. Ook landelijk wordt er op verschillende manieren ingestoken. Om voor 1 september 2006 in keuze te kunnen maken, wordt het volgende plan van aanpak voorgesteld.

Visiedocument 'Oranje Kolom in de Veiligheidsregio'

Door een werkgroep bestaande uit een gemeentesecretaris, twee AOV'ers en coördinator Veiligheid gemeenten Zeeland, wordt in eerste instantie een discussiedocument voorbereid dat als input dient voor een brainstormsessie met de gemeentesecretarissen. Dit document gaat over de hele gemeentelijke kolom in de Veiligheidsregio. De Kring vormt hier een onderdeel van.

Brainstormsessie met de Kring

Op 12 april 2006 vindt er een brainstormsessie plaats met de gemeentesecretarissen van Zeeland. Deze brainstormsessie dient de inhoudelijke basis te vormen voor het visiedocument. In het document dienen in ieder geval de volgende onderwerpen aan bod te komen:

Noodzaak

Noodzaak doet bewegen, maar dan dient deze noodzaak wel gevoeld te worden. Er dient goed voor het voetlicht gebracht te worden waarom verandering noodzakelijk is.

Visie

Visie geeft richting. Het dient duidelijk te zijn waar het heen gaat. Dit dient steeds herhaald te worden.

Strategie/doelstelling

Strategie geeft aan welke doelen er gehaald moeten worden en op welke wijze men deze wil bereiken.

Structuur

Structuur geeft de inrichting aan. Hoe staat het met de taakverdeling, is er sprake van hiërarchie en/ of coördinatie en hoe is die geregeld.

Capaciteiten

Capaciteiten bepalen of iets haalbaar is. De personen die het moeten uitvoeren moeten het wel aankunnen. Kennis, vaardigheden en ervaring zijn hierbij van belang.

Succes

Succes doet geloven. Bij de eerste resultaten dient dit duidelijk gecommuniceerd te worden. Het gaat erom dat de mensen met goede moed verder gaan.

Dit is een combinatie van het 7-S'en-model en het Zevenkrachtenmodel. Het ene model geeft meer antwoord op de inrichting van het geheel, het andere model gaat meer op de cultuur in. De modellen worden niet uitgewerkt, maar dienen als leidraad voor het opstellen van het document.

Draagvlak creëren

Om het visiedocument ook 'te laten landen' bij bestuurlijk Zeeland, wordt er een presentatie gegeven van de brainstormsessie in de Kring in de Stuurgroep van het project 'Veiligheidsregio'. De bestuurders zullen uitgedaagd worden om hun opmerkingen over en visie op het geheel te geven.

Daarnaast zal er een stand van zaken gegeven worden in het AOV-overleg. Hier zal het met name gaan om het ambtelijk toetsen van het document (haalbaarheid, inhoudelijk juist etc).

Definitief visiedocument en vaststelling daarvan

De werkgroep zal het definitieve visiedocument opstellen. Dit document wordt in de Kringvergadering van 7 juni 2006 besproken en door de Kring vastgesteld, waarna het in het Veiligheidsbestuur van 28 juni 2006 bestuurlijk kan worden vastgesteld.

Uitzetten Visiedocument

Na vaststellen van het document dient dit breed uitgezet te worden bij de partners. Dit om enerzijds duidelijkheid te geven en anderzijds om draagvlak te creëren voor de wijze waarop er gewerkt wordt. Communicatie is bij elk project van cruciaal belang.

Ontwikkeling Veiligheidsregio

De opstelling van het visiedocument loopt gelijk op met fase twee van het gehele project 'Veiligheidsregio'. Deze fase houdt in dat de inrichting van de Veiligheidsregio vorm moet krijgen en dat het 'speelveld' wordt bepaald. Dit betekent dat het visiedocument 'Oranje kolom in de Veiligheidsregio' rekening kan houden met de verdere ontwikkeling van de Veiligheidsregio, maar ook invloed kan uitoefenen op de inhoud ervan.

Hoofdstuk 6

Beslissingen

De Kring is een overlegvorm dat zich kenmerkt door collegiale uitwisseling van zaken. Door de Kring is de beslissing genomen om het thema Veiligheid als vast agendapunt op te nemen en hierin tot een verregaande samenwerking te komen. Hiermee is door de Kring de noodzaak ingezien om als coördinatie, informatie en afstemmingsorgaan te fungeren.

De volgende beslissingen zijn aan de Kring gevraagd:

- Akkoord gaan met voortel voor 2006.
- Besluiten voor welke richting na 1 september 2006 wordt gekozen.
- Voorstel verder laten uitwerken.
- Plan van aanpak toekomst goedkeuren.

De besluitvorming is in het document terug te vinden.

Middelburg, 20 maart 2006